

Sygn. akt I C 284/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Lipianin

Protokolant: Ilona Pasternak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 września 2014 roku

sprawy z powództwa: A. D.

przeciwko: Fundacja (...) z siedzibą w L.

o zadośćuczynienie

I. zasądza od pozwanego Fundacja (...) z siedzibą w L. na rzecz powoda A. D. tytułem zadośćuczynienia kwotę 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) płatną do rąk przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda A. K. (1) w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. nie obciąża powoda kosztami procesu;

IV. nieuiszczoną opłatę od pozwu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 284/13

UZASADNIENIE

Pozwem z 12 marca 2013 r. (pozew k. 2-5, koperta k. 19) małoletni powód A. D. reprezentowany przez matkę A. K. (1) domagał się:

1. nakazania pozwanej Fundacji (...) z siedzibą w L. zakazania naruszania dóbr osobistych powoda przez umieszczanie jego wizerunku w wydawnictwach Fundacji,

2. zobowiązania pozwanej do umieszczenia w programie (...) redagowanym przez Telewizję (...) przeprosin o treści „Fundacja (...) w L. z siedzibą przy ul. (...) niniejszym przeprosza małoletniego A. D. za bezprawne wykorzystywanie jego wizerunku i naruszenie jego dóbr osobistych przez umieszczenie w 2012 r. wizerunku dziecka w ulotkach Fundacji bez zgody jego rodziców”.

3. zasądzenia zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w kwocie 40.000 zł, płatnej w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego A. K. (1).

Nadto powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu podano, że A. D. urodził się bez prawej dłoni. Działająca w jego imieniu, jako przedstawicielka ustawowa, matka A. K. (1) wyraziła zgodę na przetwarzanie i udostępnianie wizerunku dziecka oraz jego danych

osobowych w materiałach promocyjnych i reklamowych pozwanej w okresie od 31 maja 2011r. do 31 lipca 2011r. Po upływie okresu, na który została udzielona zgoda, pozwana umieszczała wizerunek A. D. na ulotkach informujących o zbiórkach odzieży dla Fundacji, prowadzonych na terenie P.. Ulotki te były rozprowadzane także na terenie K. i L. w dniu 21 lutego 2012 r.

Matka powoda 5 marca 2012 r. wystosowała pismo do Fundacji, w którym powołała się na bezprawne wykorzystanie wizerunku i naruszenie dóbr osobistych małoletniego syna oraz wezwała Fundację do polubownego zapłacenia za powyższe zadośćuczynienia w kwocie 4.000 zł na jego rzecz na subkonto (...) Fundacji Osób Niepełnosprawnych (...) z siedzibą w P. z przeznaczeniem na zakup protezy ręki. Pozwana, pismem z 19 marca 2012 r. odmówiła zapłaty wskazując na brak swojej winy w naruszeniu dóbr. Po wystosowaniu tego pisma pozwana nadal umieszczała wizerunek powoda na ulotkach informujących o zbiórkach odzieży na terenie P..

Wykorzystanie wizerunku powoda w ulotkach powoduje złośliwe uwagi wielu mieszkańców P. na temat zapobiegliwości matki powoda oraz rzekomych wielkich korzyści związanych z kolejnymi zbiórkami odzieży, co skutkuje zmniejszeniem środków uzyskiwanych w ramach zbiórek na zakup protezy.

W okresie, w którym jego wizerunek był umieszczany na ulotkach, zbiórki odzieży były prowadzone na rzecz innego dziecka.

W odpowiedzi na pozew pozwana Fundacja (...) z siedzibą w L. wniosła o oddalenie powództwa w całości (odpowiedź na pozew k. 36-37). Strona pozwana zaprzeczyła twierdzeniom przedstawionym w powództwie. Od sierpnia 2011 r. rozprowadza ulotki dotyczące zbiórki odzieży prezentujące dzieci, a ulotki ze zdjęciem małoletniego mogły zostać omyłkowo dołączone do aktualnych ulotek, z czego wynika, że działanie Fundacji nie było zawinione. Drukowaniem i kolportażem ulotek informujących o terminie zbiórek odzieży nie zajmowała się pozwana, lecz podmiot zewnętrzny – (...)z siedzibą w L.. Niezwłocznie po otrzymaniu pisma powódki Zarząd Fundacji poinformował telefonicznie firmę o wycofaniu ulotek z obrotu. Pozwana podkreśliła wygórowany charakter dochodzonej pozewem kwoty tytułem zadośćuczynienia. Fundacja nie posiada takich środków. O wysokości zadośćuczynienia powinien decydować rozmiar doznanej krzywdy, a w niniejszej sprawie, krzywda nie została wykazana. Pozwana prowadziła działania na rzecz A. D., nie czerpiąc z tego żadnych korzyści. A. K. (1) nie wyraziła woli polubownego rozwiązania sporu, co powinno zostać ocenione w kontekście naruszenia zasad współżycia społecznego. Na ulotkach nie ma podpisów osób upoważnionych do działania w imieniu Fundacji, a daty zbiórek umieszczane są pieczętką. Mogły być wykonane przez każdą osobę i nie powinny stanowić dowodu w sprawie. Nadto zdjęcie A. D. zamieszczone jest na stronie Fundacji (...) oraz innych stronach internetowych.

Pozwana wniosła o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów wg norm przepisanych.

A. K. (1) w piśmie z 10 grudnia 2013 r. (pismo k. 52-52v) podniosła, że jako przedstawicielka ustawowa nigdy nie wyrażała zgody na wykorzystanie wizerunku syna na ulotkach dotyczących zbiórki odzieży, a jedynie na materiałach promocyjnych i reklamowych. Po rozpowszechnieniu ulotek na terenie P. powód był narażony na ataki ze strony mieszkańców miasta, godzące w jego spokój i bezpieczeństwo. W czasie, w którym ulotki były kolportowane, prowadzona była zbiórka nakrętek w celu uzyskania środków na zakup protezy dla małoletniego. Działanie Fundacji naraziło powoda na niezasadne ataki skierowane na tego rodzaju sposób pozyskiwania pieniędzy, co poniżyło go w oczach opinii publicznej oraz spowodowało, że był obiektem wielu docinków ze strony nieznanym oraz podmiotem wytykania przez innych w dużo większym zakresie niż przed rozpowszechnieniem ulotek.

W toku rozprawy 20 lutego 2014r. pozwana zaproponowała ugodę w postaci zapłaty na rzecz powoda 4.000 zł zadośćuczynienia oraz zorganizowanie zbiórki odzieży, z której środki przeznaczone byłyby na pomoc małoletniemu. Przedstawicielka ustawowa powoda nie wyraziła zgody na powyższą propozycję i zaproponowała kwotę 12.000 zł, rozłożoną na 4 raty w skali roku. Prezes Fundacji podał, że nie posiada takich środków (protokół rozprawy z 20 lutego 2014 r. k. 69v.).

Na rozprawie 30 września 2014r. pełnomocnik powoda cofnął żądanie zgłoszone w pkt 1 i 2 pozwu i zrzekł się roszczenia w tym zakresie (protokół rozprawy z 30 września 2014 r.). Postanowieniem z 30 września 2014r. Sąd umorzył postępowanie w tej części.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. D. ma 6 lat (ur. (...)) - odpis aktu urodzenia k. 6). Urodził się bez prawego przedramienia i dłoni. W celu uzyskania środków na zakup protezy matka powoda A. K. (1) zbierała nakrętki od butelek. Fundacja (...) z siedzibą w L. wspierała te działania. 31 maja 2011r. A. K. (1) wyraziła pisemną zgodę na przetwarzanie oraz udostępnianie wizerunku oraz danych osobowych A. D. w materiałach promocyjnych i reklamowych przez Fundację (...) od 31 maja 2011r. do 31 lipca 2011r. (porozumienie z 31 maja 2011r. k. 7). A. miał wówczas 3 latka.

Fundacja przekazała matce małoletniego 2 worki z nakrętkami. Fundacja pomogła też przy transporcie worków z korkami ze szkoły. Ulotki z wizerunkiem A. zaprojektowane zostały za akceptacją jej ówczesnego prezesa R. K.. Treść nie była uzgadniana z matką małoletniego, ale za jej zgodą wykonane było zdjęcie dziecka do wykorzystania przez Fundację. Ulotki te były rozpowszechniane przez samą Fundację w okresie objętym porozumieniem do zbiórki odzieży (zeznania R. K. k. 85v-86).

Fundacja (...) z siedzibą w L. działa od października 2010r. (informacja z KRS k. 41-46). Zatrudnia aktualnie cztery osoby, w tym prezesa z wynagrodzeniem netto 1500zł i wiceprezesa 750zł netto. W 2012r. i 2013r. nie uzyskała zysku netto (dokumentacja finansowa k. 92-104). Do sierpnia 2014r. uzyskała przychód 108.000zł. Wypracowała zysk netto 18.525,31zł (uchwała rady Fundacji zatwierdzająca sprawozdanie za rok 2013 k. 108, rachunek zysków i strat na koniec sierpnia 2014r. k. 109, bilans na dzień 31 grudnia 2013r. k. 104). Głównym sposobem uzyskiwania środków na prowadzoną działalność jest sprzedaż zebranej i przerobionej odzieży. Fundacja działa na rzecz dzieci. Część ubrań przekazuje innym organizacjom charytatywnym, np. Towarzystwu (...), (...) (zeznania J. O. k. 113-114).

Rozprowadzanie ulotek informujących o zbiórkach odzieży pozwana zleciła G. K. I. G. N. z siedzibą w L.. Fundacja dostarczała ulotki oznaczone datą (zeznania świadka P. K. k. 70v). Ulotki z wizerunkiem powoda rozprowadzane były przez K. I. G. N. na podstawie zlecenia Fundacji do przełomu lutego i marca 2012r. (bezsporne). Dostarczała je Fundacja wraz ze zleceniem, każdorazowo były oznaczone datą. Firma została poinformowana o zmianie szaty graficznej ulotek na przełomie lutego i marca 2012r. 27 lutego 2012r. Fundacja zleciła druk ulotek w nowej szacie graficznej (korespondencja mailowa k. 49 i załącznik k. 50). Na ulotkach nie miało już być wizerunku A.. O treści ulotki firma kolporterska nie decydowała, rozprowadzał ulotki załączone do zlecenia (zeznania świadka P. K. k. 70 - 70v.). W okresie od października 2011r. do marca 2012r. ulotki rozprowadzano na terenie L. i Ś.. Rozprowadzono ok. 40.000 ulotek Fundacji (umowy zlecenia k. 83). W późniejszym okresie ulotki Fundacji rozprowadzane były na terenie L., K., P. i C.. Ulotki z wizerunkiem powoda wykorzystane zostały do zbiórek odzieży w datach: 21 i 23 lutego 2012r, 19 marca 2012r., 27 sierpnia 2012r., 15 września 2012r. i 6 października 2012r. (zlecenia za okres od 31 maja 2011r. do 30 października 2012r. k. 83, ulotki k. 13-15, ksero ulotki 110, zeznania A. K. (1) k.112v-113 i k. 69v, zeznania świadków A. K. (2) k. 71, T. D. k. 71v.). Pieczętki z datą zbiórki na ulotkach przystawiali pracownicy Fundacji, mogło się też zdarzyć, że były przystawiane w firmie kolporterskiej. W Fundacji pozostały ulotki z wizerunkiem A., zostały sprzedane jako makulatura (zeznania J. O. k. 113-114).

Powód, a głównie jego matka, narażeni byli na uwagi ze strony mieszkańców P. dotyczące zbiórek odzieży. Pod domem matki małoletniego pozostawiane były worki z odzieżą (zeznania świadka T. D. k. 71v., zeznania A. K. (1) k.112v-113 i 69v).

Po uzyskaniu informacji o bezprawnym rozpowszechnianiu ulotek z wizerunkiem syna, A. K. (1) najpierw telefonicznie, a następnie pismem z 5 marca 2012r. zwróciła się do Fundacji (...) z siedzibą w L. o zapłatę 4.000zł tytułem zadośćuczynienia poprzez wpłatę na subkonto (...) Fundacji Osób Niepełnosprawnych (...) z siedzibą w P. z przeznaczeniem na zakup protezy ręki w terminie do 20 marca 2012r. (wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania, k. 9). Pismem z 19 marca 2012 r. Fundacja odmówiła zapłaty (pismo k. 10).

Sąd poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o dowody wskazane powyżej uznając ich wiarygodność i moc dowodową, z uwagi na ich spójność.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

A. K. (1) występuje jako przedstawicielka małoletniego syna i ochrony jego dobra osobistego się domaga.

Z treści pozwu wynika, że powód dochodzi zadośćuczynienia za bezprawne wykorzystanie jego wizerunku, za naruszenie dobra osobistego.

Podstawą żądania jest art. 24 § 1 w zw. z art. 23 ustawy z 13 kwietnia 1964 r.- Kodeks cywilny oraz art. 78 ust. 1 w zw. z art. 81 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej jako „prawo autorskie”).

Pojęcie wizerunek rozumiane jest jako dostrzegalne, fizyczne cechy człowieka tworzące jego wygląd i umożliwiające jego identyfikację (M. N., J. S., M. M., Prawo autorskie, B. 2007, s. 133).

Nie ulega więc wątpliwości, że zdjęcie na ulotce przedstawia wizerunek powoda.

Artykuł 23 k.c. stanowi, że dobra osobiste, w tym m.in. wizerunek podlegają ochronie prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Strona powodowa z wykorzystaniem wizerunku łączy także naruszenie poczucia spokoju i bezpieczeństwa, które choć wyraźnie nie wymienione w art. 23 k.c., stanowiącym otwarty katalog, także są dobrami osobistymi (np. wyrok SN z dnia 15 lutego 2008 r., I CSK 358/07, OSNIC, 2009/4/63).

W myśl art. 24 § 1 k.c. ten czyje dobro zostało naruszone cudzym działaniem na zasadach przewidzianych w kodeksie może żądać zadośćuczynienia pieniężnego. W polskim systemie prawa nie stworzono definicji legalnej pojęcia dóbr osobistych. Wskazano jedynie ich przykłady (art. 23 k.c.). Sąd Najwyższy określił dobra osobiste jako: „wartości związane z wewnętrzną stroną życia ludzi, niejednakowo wymierzalne, podlegające ochronie cywilnej w razie ich bezprawnego naruszenia lub zagrożenia” (wyrok z 19 września 1968 r., sygn. akt II CR 291/68). W kolejnym wyroku Sąd Najwyższy zdefiniował dobra osobiste jako „ogół czynników mających na celu zapewnienie człowiekowi rozwoju jego osobowości, jego egzystencji i zapewnienia mu prawa do korzystania z tych dóbr, które są dostępne na danym etapie rozwoju społeczno-ekonomicznego społeczeństwa, a które sprzyjają zachowaniu cech odrębności i związaniu ze społeczeństwem, w którym żyje” (wyrok SN z 10.06.1977 r., sygn. akt II CR 187/77).

Wizerunek podlega ochronie na podstawie regulacji prawa autorskiego. Artykuł 81 ust. 1 stanowi, że rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej. W braku wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie nie jest wymagane, jeżeli osoba ta otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie. Ustęp drugi przewiduje jednak wyjątki od powyższej zasady wskazując, że zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku: osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych oraz osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza. Roszczenia przysługujące w powyższym przypadku to m.in. odpowiednia suma pieniężna tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Jeżeli naruszenie było zawinione.

W obydwu przypadkach przesłanki zasądzenia zadośćuczynienia są tożsame. Są to wina i bezprawność działania.

Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie rozpowszechnianie ulotek w okresie od 1 sierpnia 2011 r., a więc po okresie, na który została wyrażona zgoda dotycząca wykorzystania wizerunku powoda w materiałach promocyjnych i reklamowych miało charakter bezprawny.

Pisemnie wyrażona zgoda miała jedynie charakter czasowy, a przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda niezwłocznie po uzyskaniu informacji o dalszym rozpowszechnianiu ulotek z jego wizerunkiem, poinformowała pozwanego o tym, że na takie działania zgody nie wyraża. Nie można więc uznać, że zgoda została wyrażona w sposób

dowolny (dorozumiany), o którym mowa w art. 81 ust.1 prawa autorskiego, skoro sprzeciw został wyraźnie pozwanej zgłoszony.

Pozwany wskazuje, że nie ponosi winy, gdyż ulotki mogły zostać rozprowdzone omyłkowo.

W wyroku z 24 stycznia 2008r. (sygn. akt I CSK 319/07, M.Prawn. 2008/4/172) Sąd Najwyższy stwierdził, że przesłanką do zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych nie jest wyłącznie wina umyślna lub rażące niedbalstwo sprawcy.

Cywilistyczne ujęcie winy, jako przesłanki odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, oprócz bezprawności określanej jako element obiektywny, obejmuje także jej aspekt subiektywny, czyli ocenę zachowania sprawcy w kontekście jego psychiki, przy czym dla przyjęcia istnienia tego elementu winy wystarczające jest co do zasady wystąpienie po stronie sprawcy szkody nienależytej staranności (art. 355 k.c.). Tym samym do stwierdzenia winy po stronie pozwanego wystarczy ustalenie, że nie dochował on należytej staranności, a więc staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju.

Jak zeznał J. O., prezes Fundacji, nie wiedział, że porozumienie dotyczące dopuszczalności wykorzystywania wizerunku powoda miało jedynie charakter czasowy (zeznania J. O.). Powyższy fakt wykazuje nie tylko brak należytej staranności, ale niedbalstwo w działaniach osób reprezentujących pozwaną. Niedopuszczalną jest sytuacja, w której prezes małej, zatrudniającej kilka osób (w tym prezesa i wiceprezesa) fundacji, będąc osobą uprawnioną do reprezentowania jej na zewnątrz nie zna treści umów związanych z podstawową działalnością kierowanego przez niego podmiotu. Jak wynika z załączonej przez pozwaną korespondencji mailowej (k. 49, 50) J. O. osobiście zajmował się kwestiami dotyczącymi doboru ulotek i ich szaty graficznej. Tym bardziej winien sprawdzić, czy wcześniej zaprojektowane ulotki, nie naruszają praw osób na nich zamieszczonych, a w konsekwencji czy nie rodzi to niebezpieczeństwa odpowiedzialności zarządzanego przez niego podmiotu. Wobec powyższego wina za rozprowadzania ulotek z wizerunkiem powoda w okresie od 1 sierpnia 2011r. do marca 2012r. nie budzi wątpliwości.

Ulotki z wizerunkiem powoda informujące o zbiórce odzieży prowadzonej przez Fundację (...) w okresie od marca do października 2012r. nadal były rozprowadzane. Sygnowane były logiem Fundacji. Pozwana nie zaprzeczyła, że w datach na ulotkach wskazanych (ulotki k. 13 i n.) prowadziła zbiórkę odzieży. Ulotki rozprowadzane były w jej imieniu. Pozwana, prowadząc działalność o charakterze charytatywnym, powinna szczególną uwagę poświęcać ewentualnemu wykorzystywaniu jej oznaczeń przez inne podmioty. W ocenie Sądu zasady doświadczenia życiowego wskazują, że niemożliwym jest, że rozprowadzanie ulotek z wizerunkiem powoda od marca do października 2012r. umknęło uwadze pozwanej, przy zachowaniu należytej staranności, w szczególności ze względu na okoliczności związane ze zgłaszanymi przez matkę powoda żądaniami w lutym 2012 r. Tym samym należy stwierdzić, że pozwana nie zachowała należytej staranności.

Nie zwalnia jej z odpowiedzialności na zasadzie art. 429 kc powierzenie kolportażu innej firmie i poinformowanie jej o wycofaniu ulotek w lutym 2012r. Skoro po zmianie szaty graficznej pozostały w siedzibie Fundacji niewykorzystane ulotki z wizerunkiem powoda, należało zadbać o ich zniszczenie, tak by nie były wykorzystane i załączone do ulotek aktualnych, nawet przypadkowo.

Powód żądał kwoty 40.000 zł zadośćuczynienia. W ocenie Sądu kwota ta jest kwotą nadmiernie wygórowaną.

Zadośćuczynienie należne osobie poszkodowanej deliktem ma na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i moralnych (krzywdy). Wysokość zadośćuczynienia winna pozostawać w związku z intensywnością tych cierpień, czasem ich trwania oraz ujemnymi skutkami, jakie osoba poszkodowana musiała już bądź będzie zmuszona znosić w przyszłości (wyrok SA w Łodzi z 10 kwietnia 2014 r., sygn. akt. I ACa 1338/13 LEX nr 1454560). Podstawowym celem zadośćuczynienia jest kompensata krzywdy.

Funkcja prewencyjno-represyjna ma charakter uboczny, stąd stopień winy sprawcy ma jedynie uzupełniający charakter przy ustalaniu zadośćuczynienia. Z tych przyczyn sąd jest zobowiązany ustalić zakres cierpień

pokrzywdzonego, a przy ocenie tej przesłanki nie może abstrahować od wszystkich okoliczności towarzyszących powstaniu krzywdy. Znikomość ujemnych następstw może być podstawą oddalenia powództwa o przyznanie zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego (wyrok SA we Wrocławiu z 24 lipca 2008 r., sygn. akt I ACa 1150/06 , OSAW 2008/4/110).

Powód jest obecnie 6-letnim dzieckiem, które wskutek urodzenia się bez prawej ręki i przedramienia nie jest w pełni sprawne. Jak wynika z zeznań T. D. już z tego powodu, pomimo posiadania protezy, odczuwa pewien dyskomfort społeczny. Oczywistym jest, że odczuwa wszelkie przejawy nieakceptacji. Należy zgodzić się z pozwanym, że ocena czy doszło do naruszenia dobra osobistego zależy od obiektywnej reakcji społeczeństwa, jednak przy określeniu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pewnego znaczenia nabiera indywidualna wrażliwość pokrzywdzonego (por. wyrok SA we Wrocławiu z 17 maja 2012 r., sygn. akt I ACa 430/12, LEX nr 1238492).

Reakcja społeczności, w której na co dzień żyje powód oraz jego matka, na zamieszczanie ulotek z jego wizerunkiem informujących o zbiórce odzieży, była w części negatywna. Zdarzały się osoby, kierujące sarkastyczne uwagi, dotyczące pejoratywnie rozumianej zapobiegliwości matki powoda, co ta głęboko przeżywała. Nie można zaprzeczyć, że poczucie cierpienia matki, nawet nieuświadomiane sobie przez kilkuletnie dziecko, w szczególności takie, które z powodu swojej niepełnosprawności jest otaczane przez nią troskliwą opieką, w sposób pośredni jest także przez to dziecko odczuwane, powodując ujemne następstwa naruszenia dóbr osobistych u dziecka. Zachowania dorosłych znajdowały odzwierciedlenie w stosunku innych dzieci do powoda. Jak zeznaje T. D., w okresie publikacji ulotek z jego zdjęciem, A. mówił jej, że „dzieci pod blokiem go nie lubią, nie chcą się z nim bawić”, „był jakiś płaczący” (k. 71-v.). Z powyższego wynika, że powód, choć nie znał przyczyny, odczuwał stygmatyzację ze strony rówieśników. Jednakże należy mieć na uwadze, że komentarze, odnoszące się do zapobiegliwości matki powoda, dotyczyły nie tylko zbiórki odzieży, ale zbiórek na rzecz powoda jako takich (również nakrętek). Nadto zadośćuczynienie ma być rekompensatą dla dziecka, a nie matki.

Sąd miał na uwadze również fakt, że Fundacja działająca na rzecz dzieci chorych i niepełnosprawnych, powinna szczególną uwagę przywiązywać do ich praw. Naruszanie uprawnień jednego z podmiotów, na rzecz którego Fundacja działała podlega ochronie.

Nie można jednak pominąć, że matka powoda, wprowadzając na stosunkowo niedługi okres, wyraziła zgodę na wykorzystanie wizerunku syna w materiałach, które miały promować i reklamować działalność Fundacji, której charakter był przedstawicielce ustawowej powoda znany. Dodatkowo wizerunek małoletniego, za zgodą jego matki, był i jest obecny na stronach internetowych.

Nie można również pominąć faktu, że kwota zasądzona tytułem zadośćuczynienia zostanie wypłacona ze środków, które docelowo są przeznaczane na cele statutowe Fundacji, zmniejszając tym samym zakres działalności charytatywnej.

Mając na uwadze powyższe, kwota 5.000zł tytułem zadośćuczynienia, w ocenie Sądu, urzeczywistnia kompensacyjną funkcję zadośćuczynienia, nie stanowiąc jednocześnie sumy nieadekwatnej do aktualnych warunków i stopy życiowej społeczeństwa. Stanowi odczuwalną wartość majątkową dla powoda, pozostając tym samym w zgodzie z zasadami sprawiedliwości społecznej (wyrok SA w Łodzi z 30 września 2013 r., sygn. akt I ACa 512/13, LEX nr 1388858, wyrok SA w Lublinie z 11 września 2013, sygn. akt I ACa 286/13, LEX nr 1403743).

Pozwana podnosiła, że zachowanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda należy rozpatrywać w kontekście naruszenia zasad współżycia społecznego. W okresie (...), nie czerpiąc z tego korzyści, pomagała zbierać środki na protezę dla powoda, więc odmowa polubownego rozwiązania sporu przez przedstawicielkę powoda i wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie powinny być uznane za sprzeczne z powyżej wskazanymi zasadami na podstawie art. 5 k.c.

W ocenie Sądu nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 5 k.c. Przed wytoczeniem powództwa powód przedstawiał propozycję polubownego rozwiązania, również w toku postępowania wyrażał taką wolę. Niezrozumiałym

jest podnoszenie przez Fundację, że pomagała w zbieraniu środków bez uzyskiwania korzyści, wszak jest to cel i istota jej funkcjonowania. Z uwagi na szczególnie delikatną materię praw osobistych, stosowanie instytucji nadużycia praw podmiotowych, mającej restrykcyjny charakter (K. Osajda, Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. Beck, 2014 r., Legalis), zostaje dodatkowo ograniczona. Sprzeczne z zasadami społecznego współżycia byłoby bowiem nieudzielenie ochrony dobru naruszonemu i tolerowanie - poprzez odmowę udzielenia tej ochrony - bezprawności postępowania. Przepis art. 5 kc umożliwia jedynie odpowiednie zróżnicowanie w tym przypadku stosowanych sankcji (por. wyr. SN z 2.6.1977 r., I CR 184/77, Legalis i orz. SN z 30.4.1970 r., II CR 103/70, niepubl.).

O odsetkach za zwłokę orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu na zasadzie art. 476 kc.

O kosztach Sąd orzekł mając na uwadze art. 102 kpc ustawy z 17 listopada 1964 r.- Kodeks postępowania cywilnego, uznając, że z uwagi na charakter roszczenia i zakres uwzględnionego żądania nie należy powoda obciążać kosztami na rzecz strony przeciwnej.

Na podstawie art. 113 w zw. z art. 100 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U 2014. 1025) Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa opłatę pozwu, od uiszczenia której powód został zwolniony.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.